

Nr 41.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1944 kl. 5 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta.

Genom en den 10 mars 1944 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 210, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

angående ändring i lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta.

Härigenom förordnas, att 3, 11, 14 och 15 §§ samt 21 § 5) lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

3 §.

Utmätningssmannen låte — — — avgiva yttrande.

Underrättelse vare ej erforderlig, där den underhållsskyldiges vistelseort icke kan utrönas eller han vistas utom riket samt till följd härav underrättelse icke utan avsevärd tidsutdräkt kan tillställas honom.

11 §.

Det åligger arbetsgivaren att, å tid som utmätningssmannen bestämmer, en gång i månaden insätta innehållet belopp å tjänstepostgirokonto, som denne anvisar, eller, om något belopp ej innehållits, med angivande av orsaken göra anmälan härom till utmätningssmannen; dock äge denne, om särskilda skäl därtill föranleda, bestämma längre tidsmellanrum än nu sagts.

Utmätningssmannen äge, om särskild anledning därtill förekommer, hos arbetsgivaren omedelbart lyfta vad som innehållits.

Har den underhållsskyldige slutat sin anställning, skall arbetsgivaren inom en vecka från det han erhöll kännedom om anställningens upphörande göra anmälan härom till utmätningssmannen.

¹ Senaste lydelse av 21 § 5), se SFS 1925: 71.

Utmätningssmannen skall giva arbetsgivaren skriftlig underrättelse om vad denne har att iakttaga med avseende å införseln.

Till utmätningssmannen influtna medel, som ej hos honom lyftas av den underhållsberättigade, skola till denne med posten översändas. Ej må något belopp tillhandahållas den underhållsberättigade, förr än bidrag, som därmed skall gäldas, är förfallet.

14 §.

Utbetalar arbetsgivare avlöning i uppenbar strid mot beslut om införsel, eller underlåter han att inom föreskriven tid tillställa utmätningssmannen innehållet belopp eller att, när utmätningssmannen vill hos honom lyfta sådant belopp, utgiva detsamma, äge utmätningssmannen hos arbetsgivaren omedelbart genom utmätning uttaga beloppet.

15 §.

Underlåter arbetsgivare att på anfordran lämna uppgift enligt 4 § eller att inom föreskriven tid göra anmälan, som i 11 § sägs, eller lämnar han oriktig uppgift eller anmälan,

eller utbetalar han avlöning i uppenbar strid mot beslut om införsel och tillställer han icke inom föreskriven tid utmätningssmannen det belopp som skolat innehållas,

eller underlåter han att inom föreskriven tid tillställa utmätningssmannen innehållet belopp,

straffes med dagsböter.

Böter tillfalla kronan.

21 §.

5) Det åligger arbetsgivaren att, å tid som utmätningssmannen bestämmer, minst en gång varje kalenderkvartal, det kvartal oräknat varunder införseln beviljats, och högst en gång i månaden göra insättning eller anmälan, som i 11 § första stycket sägs; dock äge utmätningssmannen, om förhållandena därtill föranleda, bestämma längre tidsmellanrum än nu sagts. Upphäves beslutet om införsel eller upphör av annan anledning skyldigheten för arbetsgivaren att innehålla avlöning, vare han pliktig att göra sådan insättning eller anmälan inom en månad från det han erhöll kännedom om skyldighetens upphörande eller inom den kortare tid, som utmätningssmannen må hava föreskrivit. För den del av utskylderna eller avgifterna, som motsvaras av innehållet belopp, skall gäldenären ej vidare häfta, ändå att på grund av arbetsgivarens obestånd det innehållna icke kan utfås hos denne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1945.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Under de senaste åren har till Kungl. Maj:t inkommit ett flertal framställningar rörande ändringar i olika hänseenden i införsellagen. Vissa av dessa spörsmål, som avse bestämmelserna om underrättelse rörande sökt införsel för underhållsbidrag, om arbetsgivares redovisning av belopp som innehållits samt om påföljder för arbetsgivare vid uraktlåtenhet att iakttaga lagens föreskrifter, ha behandlats i en inom justitiedepartementet den 15 februari 1941 upprättad promemoria med förslag till lag angående ändring i vissa delar av införsellagen.

Över promemorian ha efter remiss yttranden avgivits av ett antal myndigheter och sammanslutningar. För innehållet i de avgivna yttrandena redogöres i propositionen.

Underrättelse rörande sökt införsel för underhållsbidrag.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt lagen om införsel kan införsel i avlöning, pension eller livränta äga rum för enskildas underhållsbidrag av familjerättslig natur som fastställts genom beslut av domstol eller domare eller enligt skriftligt avtal (1 §), för fattigvårdsstyrelses och barnavårdsnämnds fordringar mot enskilda försörjningspliktiga i vissa fall (20 §), för oguldna utskylder och allmänna avgifter (21 §) samt för böter och viten (22 §).

Vad först angår enskildas rätt att erhålla införsel för underhållsbidrag, skall utmätningsmannen, då införsel begärts, bevisligen tillställa den underhållsskyldige skriftlig underrättelse om ansökningen med föreläggande att inom viss kort tid muntligen eller skriftligen avgiva yttrande, därest han har något att invända mot ansökningen eller att andraga beträffande de bestämmelser, som böra meddelas vid beviljande av införsel (3 §). Vidare skall utmätningsmannen hos arbetsgivare eller myndighet söka inhämta upplysning om de omständigheter som kunna vara av betydelse vid prövning av ansökningen. Arbetsgivare är skyldig att på anfordran lämna utmätningsmannen uppgift angående den underhållsskyldiges anställning och avlöningsförhållanden.

Införsel får ej beviljas, om den underhållsskyldige betalar förfallet belopp och dessutom antingen ställer av utmätningsmannen godkänd pant eller borgen för underhållsskyldighetens fullgörande under tid, som utmätningsmannen finner skälig, dock minst ett år, eller visar sannolika skäl att han skall fullgöra sin skyldighet (5 §). Införsel får ej beviljas till gäldande av bidragsbelopp, som förfallit till betalning tidigare än ett år, innan beslutet meddelades (6 §).

Beviljas införsel, bestämmer utmätningsmannen, huru stort belopp av avlöningen som skall innehållas för gäldande av underhållsbidraget. Utmätningmannen skall emellertid tillika föreskriva, att vid varje avlöningstillfälle visst angivet belopp skall förbehållas den underhållsskyldige, motsvarande vad han kan anses behöva till underhåll för sig själv och för make och oför-

sörjda barn eller adoptivbarn, som ej själva åtnjuta underhållsbidrag av honom. Innehållande får därför äga rum endast i den mån avlöningen över-skjuter sistnämnda belopp (7 §).

Om införselbeslut skall skriftlig underrättelse bevisligen tillställas arbets-givaren. Därjämte skall underrättelse om beslutet med posten avsändas till såväl den underhållsberättigade som den underhållsskyldige (10 §).

Beträffande införsel för bidrag till fattigvårdsstyrelse eller barnavårdsnämnd gälla samma regler som för enskild underhållsfordran (20 §).

I fråga om införsel för utskylder och allmänna avgifter (21 §) eller för böter och viten (22 §) skola lagens bestämmelser om införsel för underhållsbidrag lända till efterrättelse i tillämpliga delar. Viktiga avvikelser ha emellertid stadgats. Det är sålunda icke en nödvändig förutsättning för giltig införselåtgärd att gäldenären i förväg bevisligen erhållit underrättelse, att indrivning påkallats och att införselåtgärd ifrågasättes. Underrättelse behöver i sådant fall överhuvud taget ej lämnas gäldenären, om utmätningsmannens kännedom om hans förhållanden gör det obehövt eller eljest särskilda omständigheter föranleda undantag. Eljest är utmätningsmannen pliktig att genom tjänstebrev eller annorledes lämna gäldenären underrättelse om att indrivning påkallats och att han, om han har något att invända mot införsel eller att andraga beträffande de bestämmelser, som böra meddelas vid beviljande av införsel, äger att inom viss kort tid muntligen eller skriftligen avgiva yttrande. I fråga om införsel för utskylder och böter föreligger ej heller skyldighet att underrätta gäldenären om införselbeslutet. Däremot är arbetsgivaren pliktig att varje gång avlöning utbetalas lämna gäldenären skriftligt intyg om det belopp som innehållits.

Lagberedningen, som utarbetade det förslag som legat till grund för lagen om införsel, framhöll i sin motivering till den i lagens 3 § stadgade underrättelseplikten, att vederbörlig hänsyn till den underhållsskyldiges rätt krävde, att införsel ej meddelades, utan att han haft tillfälle att yttra sig. Då såsom en förutsättning för beviljande av införsel uppställts att den underhållsskyldige underlåtit att betala förfallet bidragsbelopp, borde införsel icke meddelas på den underhållsberättigades blotta uppgift härom, med mindre den underhållsskyldige haft tillfälle att visa motsatsen. Den underhållsskyldige borde ock hava tillfälle att framställa påståenden angående de närmare detaljerna vid den sökta införseln, särskilt angående storleken av det belopp, som skulle innehållas. Vore ansökningen grundad på avtal om underhållsbidrag, borde han hava möjlighet att framställa befogade invändningar mot avtalets äkthet eller giltighet.

Föreningen Sveriges stadsfogdar har i skrivelse den 21 februari 1939 till Kungl. Maj:t hemställt om bland annat sådan ändring av införsellagen, att beslut om införsel må kunna meddelas utan hinder av att underrättelse om ansökningen icke kunnat tillställas den underhållsskyldige på grund av den-

nes bortovaro. Föreningen har påpekat, att i de icke sällsynta fall, då den underhållsskyldige vore sjöman, som befunne sig ombord på ett fartyg i utländska farvatten, kunde stadgandet i 3 § medföra, att införsel fördröjdes i månader. Det ville därför synas som bestämmelserna om delgivning av införselansökan kunde, utan förfång för rättssäkerheten, något uppmjukas. Den underhållsskyldige erhöle ju dock alltid kunskap om kravet — om inte förr så då avdrag gjordes — och kunde då, så gott som omedelbart, erhålla rättelse om fel till äventyrs skulle förelupit.

Stadsfogdeföreningens nyssnämnda skrivelse har behandlats i den förut omnämnda *promemorian*, i vilken rörande förevarande spörsmål anförts bland annat, att det på grund av den underhållsberättigades intresse att utfå i laga ordning fastställt underhållsbidrag syntes böra finnas möjlighet att i undantagsfall meddela införsel oaktat den underhållsskyldige icke erhållit tillfälle att yttra sig om införselansökningen. Denna möjlighet borde dock begränsas till det fall att den underhållsskyldige vistades utom riket och att till följd därav underrättelse icke utan avsevärd svårighet eller tidsutdräkt kunde tillställas honom. Såsom ytterligare förutsättning för underrättelseplikens eftergivande borde gälla, att synnerliga skäl föreläge för ansökningen med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden. Det ifrågasatta stadgandet borde upptagas i lagens 3 §.

Departementschefen.

Vid remiss till lagrådet har *föredragande departementschefen, statsrådet Bergquist*, anført bland annat följande:

»Såsom framgår av vad lagberedningen anført har den i 3 § stadgade skyldigheten för utmätningsmannen att bevisligen tillställa den underhållsskyldige underrättelse om införselansökan föranletts av önskvärdheten att lämna den underhållsskyldige tillfälle att yttra sig rörande kravets riktighet samt om de omständigheter i övrigt som äro av betydelse vid prövning av ärendet. Å andra sidan har den underhållsberättigade ett stort intresse av att införsel beviljas utan större tidsutdräkt. Införseln avser ju att tillgodose ett aktuellt försörjningsbehov. I allmänhet torde underrättelseplikten icke föranleda någon mera avsevärd tidsförlust vid behandlingen av ett införselärende.

Enligt min mening tala övervägande skäl för att den sålunda stadgade underrättelseskyldigheten i princip bibehålles i sin nuvarande form. I vissa situationer, då delgivningen kan förväntas avsevärt försena införselärendets behandling, kan det emellertid vara påkallat att eftergiva underrättelseplikten. Detta gäller framför allt då den underhållsskyldige vistas utom riket. Särskilt beträffande sjöfolk på resa i utländska farvatten har den nuvarande ordningen medfört väsentliga olägenheter för de underhållsberättigade. Med hänsyn härtill synes i lagen böra upptagas ett stadgande, att delgivning icke är erforderlig i det fall att den underhållsskyldige befinner sig utom riket och underrättelse till följd härav icke kan tillställas honom utan avsevärd tidsutdräkt. Alt såsom i *promemorian* föreslagits uppställa den ytterligare förutsättningen,

att det med hänsyn till sökandens ekonomiska villkor skall föreligga synnerliga skäl för ansöknings, torde knappast vara påkallat.

Från vissa håll har föreslagits lättnad i underrättelseplikten jämväl i det fall att den underhållsskyldige vistas å okänd ort inom riket. Härvid har man i första hand åsyftat handelsresande och agenter, vilka ofta befinna sig på resande fot och till följd härav äro svåra att anträffa. I sådana fall bör det åligga utmätningsmannen att genom förfrågningar hos den underhållsskyldiges arbetsgivare och i hans bostad försöka vinna upplysning om hans resplan och vistelseort. Kan uppehållsorten icke utrönas, synes införsel, under samma villkor som när den underhållsskyldige vistas utom riket, böra få beviljas utan hinder av att underrättelse om ansöknings icke lämnats.

Såsom i promemorian framhålles är det i de fall, då den underhållsskyldige icke blir underrättad om ansöknings, av särskild vikt, att utmätningsmannen låter verkställa en noggrann undersökning angående de omständigheter, vilka kunna vara av betydelse vid prövning av ansöknings.

Sedan införsel beviljats, åligger det utmätningsmannen enligt lagens 10 § att med posten tillsända den underhållsskyldige underrättelse om beslutet. Någon jämkning av detta stadgande synes icke vara påkallad.»

Arbetsgivares redovisning av införselmedel.

Riksdagen har i skrivelse den 14 juni 1940 (nr 388, s. 7) anhållit, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning och till riksdagen inkomma med förslag om ändrade bestämmelser i fråga om den tid, inom vilken sådana utskylder, som erlagts genom införsel, skola redovisas.

Vidare har föreningen Sveriges stadsfogdar i sin förut omnämnda skrivelse den 21 februari 1939 hemställt, att arbetsgivare måtte åläggas att hålla införselmedel avskilda från sina egna tillgångar.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt 11 § lagen om införsel åligger det arbetsgivare, där utmätningsmannen så föreskrivit, att å bestämd tid, dock högst en gång i månaden, till utmätningsmannen med posten översända innehållet belopp. Har sådan föreskrift ej meddelats, skall utmätningsmannen låta hos arbetsgivaren lyfta vad som innehållits. Medel, som sålunda influtit till utmätningsmannen och ej hos honom hämtas av den underhållsberättigade, skola till denne översändas med posten. Dock får ej något belopp tillhandahållas den underhållsberättigade förrän det bidrag som därmed skall gäldas är förfallet.

Dessa bestämmelser, som avse införsel för underhållsbidrag, äro på grund av hänvisningar i 21 och 22 §§ tillämpliga jämväl i fråga om införsel för skatter och böter.

Lagen om införsel stadgar ej skyldighet för arbetsgivare att ha innehållna belopp avskilda från andra medel.

Rörande frågan vem som skall bära risken av arbetsgivarens insolvens fin-

nas i lagen bestämmelser meddelade såvitt angår utskylder och böter. Enligt 21 § 5) och 22 § skall nämligen gäldenären icke vidare häfta för den del av dylika fordringar som motsvaras av innehållet belopp, ändå att det innehållna icke kan utfås hos arbetsgivaren på grund av dennes obestånd.

Något motsvarande stadgande finnes ej rörande införsel för underhållsbidrag. Då införsel är ett sätt att tvångsvis indriva en fordran, lär fordringen icke kunna anses betald, förrän vad som innehållits verkligen kommit den underhållsberättigade till godo. Arbetsgivarens insolvens går sålunda i detta fall ut över den underhållsskyldige.

Den allmänna rättsstatistiken innehåller inga uppgifter om införsel. Av förste stadsfogden i Stockholm har inhämtats, att *antalet under år 1943 i Stockholm meddelade beslut om införsel* utgjorde, för underhållsbidrag 4 900, för skatter 122 500 och för böter 1 000, allt i avrundade tal.

I den inom justitiedepartementet utarbetade *promemorian* föreslogs en omläggning av det nuvarande redovisningssystemet. Enligt det vid *promemorian* fogade lagförslaget skulle det åligga utmätningssmannen att föreskriva, att arbetsgivaren skall å viss tid, högst en gång i månaden och minst en gång i kvartalet, insätta innehållna belopp å utmätningssmannens tjänstepostgirokonto. Om införselbeslutet upphävdes eller skyldigheten för arbetsgivaren att innehålla avlöning av annan anledning upphörde, skulle arbetsgivare vara pliktig att inom en månad redovisa de innehållna medlen, utmätningssmannen obetaget att föreskriva kortare tid för sådan slutredovisning. Utmätningssmannen skulle meddela arbetsgivaren skriftlig underrättelse om vad denne sålunda hade att iakttaga. Utan hinder av meddelade föreskrifter skulle utmätningssmannen äga rätt att, om anledning därtill förekomme, hos arbetsgivaren lyfta vad som innehållits.

Departementschefen.

Vid remiss till lagrådet har föredragande departementschefen, efter att hava lämnat en redogörelse för *promemorian*s innehåll i denna del, anfört i huvudsak följande:

»Vad först angår införsel för utskylder är den nuvarande ordningen otvivelaktigt förenad med vissa olägenheter. Såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen har det i åtskilliga fall inträffat, att arbetsgivaren blivit insolvent och att de innehållna beloppen till följd därav icke kunnat uttagas. Ej sällan ha införselbelopp blivit inestående hos arbetsgivaren under mycket lång tid. Även om man bortser från risken av arbetsgivarens obestånd måste det anses höra till god ordning, att införselbelopp icke under alltför lång tid inestå hos arbetsgivaren. Med hänsyn härtill torde bestämmelser höra meddelas om skyldighet för arbetsgivare att periodiskt redovisa innehållna belopp. En dylik redovisningsplikt är visserligen ägnad att medföra ökat besvär för arbetsgivarna och utmätningssmännen, men de skäl som tala för en omläggning av det nuvarande systemet synas mig väga tyngre.

Jag anser mig i allt väsentligt kunna tillstyrka det remitterade förslaget i nu förevarande del. Från vissa håll har ifrågasatts att öppna möjlighet att

föreskriva längre redovisningsperioder än de i förslaget medgivna. Sålunda har förordats, att utmätningsmännen skola, då arbetsgivaren är staten eller kommun eller fråga är om större arbetsgivare eller eljest omständigheterna därtill föranleda, kunna föreskriva att redovisning skall ske med längre tids-mellanrum än var tredje månad. Även enligt min mening bör möjlighet finnas att, då förhållandena därtill föranleda, bestämma längre redovisnings-terminer än som följa av huvudregeln. Här åsyftas framför allt det fall, att en arbetsgivare har ett stort antal arbetstagare, i vilkas avlöning införsel för utskylder gäller, och det för arbetsgivaren skulle vara förenat med avsevärt besvär att tillstålla utmätningsmannen innehållna belopp kvartalsvis. I dylika fall bör exempelvis kunna föreskrivas, att redovisning skall ske varje halvår. Även med hänsyn till utmätningsmannens arbetsbörda kan givetvis en sådan ordning framstå såsom önskvärd. Undantag synes vidare böra stadgas för det kvartal, varunder införselbeslutet meddelats.

De i förslaget angivna redovisningstiderna avse att utgöra en ram, inom vilken utmätningsmännen skola med hänsyn till omständigheterna meddela de föreskrifter vilka i varje särskilt fall anses påkallade. I fråga om skatter torde i allmänhet redovisning en gång i kvartalet vara tillräcklig. I början av varje kalenderkvartal kunde sålunda lämpligen redovisas de införselbelopp, vilka uttagits under närmast föregående kvartal. Härigenom skulle otvivelaktigt icke oväsentliga praktiska fördelar stå att vinna. Arbetsgivaren skulle i början av varje kvartal avgiva redovisning beträffande samtliga arbetstagare, i vilkas lön införsel för utskylder beviljats, och utmätningsmännen skulle i ett sammanhang erhålla redovisning beträffande dylika införselbelopp. En sådan ordning synes vara ägnad att skapa ökad ordning och reda i systemet.

Beträffande underhållsbidrag synes det i allmänhet vara lämpligt, att vid varje månadsskifte eller någon dag därefter redovisning sker av de belopp som innehållits under den senaste månaden. En sådan ordning torde också för närvarande vara allmänt vedertagen. Med hänsyn härtill synes i lagen böra stadgas, att utmätningsmannen skall ålägga arbetsgivaren att å bestämd tid en gång i månaden redovisa innehållet belopp. Om särskilda skäl därtill föranleda, bör emellertid utmätningsmannen kunna föreskriva längre redovisningsperioder.

Då sålunda olika regler komma att gälla för arbetsgivares redovisning beträffande underhållsbidrag och i fråga om utskylder, böra föreskrifterna rörande införsel för utskylder upptagas i lagens 21 §, lämpligen under punkt 5). Dessa bestämmelser komma på grund av hänvisning i 22 § att äga tillämpning jämväl beträffande införsel för böter och viten.

I anslutning till vad i promemorian föreslagits bör utmätningsman äga rätt att, då särskild anledning därtill förekommer, hos arbetsgivaren lyfta vad som innehållits. Härigenom erhållas ökade möjligheter att komma till rätta med mindre pålitliga arbetsgivare.

Någon bestämmelse om skyldighet för arbetsgivare att hålla införselmedel avskilda torde åtminstone för närvarande icke böra meddelas. — — —

Ej sällan torde komma att inträffa att vid den tidpunkt, som bestämts för redovisning, intet belopp innehållits för vilket redovisningsskyldighet då föreligger. Arbetstagaren har exempelvis under den gångna perioden haft så låg inkomst, att något innehållande icke kunnat äga rum. I dylika fall bör arbetsgivaren vara pliktig att inom den för redovisning bestämda tiden hos utmätningsmannen anmäla att något belopp ej innehållits samt ange orsaken härtill. Stadgande härom bör upptagas i 11 § och 21 § 5).

Från vissa håll har ifrågasatts att i lagen upptaga en bestämmelse att arbetsgivaren skall vara skyldig att till utmätningsmannen anmäla, när en arbetstagare lämnar sin anställning och införselbeslutet på grund härav upphör att äga tillämpning. En dylik anmälningsskyldighet synes påkallad med hänsyn till vikten av att införsel skall kunna utan tidsutdräkt meddelas i den nya anställning, som arbetstagaren skaffar sig. På grund härav vill jag tillstyrka att ett stadgande härom upptages i lagen. I vissa fall torde komma att inträffa, att arbetsgivare först efter någon tid får reda på att en arbetstagare lämnat sin anställning. Detta gäller framför allt sjömän, som avmönstrat i utlandet, samt skogsarbetare, vägarbetare och vissa andra kategorier. Anmälningsskyldigheten synes böra fullgöras inom en vecka från det arbetsgivaren erhållit kännedom om anställningens upphörande. Ifrågavarande stadgande, som bör avse varje slag av införsel, synes böra få sin plats i 11 §. I anslutning härtill må erinras att det enligt förordning den 30 april 1943 (nr 218) föreligger skyldighet för arbetsgivare att till utmätningsman, i Stockholm överståthållarämbetet, anmäla arbetsanställning. Såsom framgår av förarbetena till förordningen har denna till syfte att underlätta ett snabbt och effektivt indrivningsförfarande. Denna anmälningsskyldighet är dock icke tillfyllest från nu ifrågavarande synpunkt.»

Påföljdsbestämmelser.

Gällande föreskrifter m. m.

Om arbetsgivaren i uppenbar strid mot införselbeslut utbetalat avlöning, äger utmätningsmannen enligt 14 § i lagen omedelbart genom utmätning uttaga det belopp som skolat innehållas. Underlåter arbetsgivaren att på anfordran lämna uppgift som avses i 4 § eller lämnar han oriktig uppgift eller fullgör han ej föreskrift om översändande av innehållet belopp varom förmäles i 11 §, skall han enligt 15 § i lagen straffas med dagsböter.

Stadsfogdeföreningen har i sin skrivelse den 21 februari 1939 föreslagit, att straffansvar måtte stadgas för arbetsgivare, som i uppenbar strid mot införselbeslut utbetalat avlöning, samt att det i lagens 15 § stadgade straffet för underlåtenhet att redovisa innehållet belopp måtte skärpas. Föreningen har framhållit, att lagens påföljdsbestämmelser vid den praktiska tillämpningen visat sig leda till ytterst otillfredsställande resultat. Det vore egendomligt, att den ur rent allmänrättslig synpunkt svårare försummelsen att helt negligera utmätningsmannens föreskrift om innehållande av avlönings-

medel skulle vara strafffri. Likaså syntes det för förseelse enligt 15 § skäligen ringa straffansvaret föga ägnat att gagna det med straffet avsedda syftemålet.

I den förut omnämnda *departementspromemorian* upplogos jämväl nu förevarande spörsmål och ändringar föreslogos i 14 och 15 §§. Om arbetsgivare utbetalar avlöning i uppenbar strid mot beslut om införsel eller underlåter att inom föreskriven tid redovisa innehållet belopp, skulle enligt förstnämnda paragraf utmätningssmannen äga rätt att omedelbart genom utmätning uttaga det belopp som skolat innehållas. I 15 § stadgades straff i form av dagsböter för det fall, att arbetsgivare underlåter att på anfordran lämna uppgift, som i 4 § sägs, eller lämnar oriktig uppgift eller han utbetalar avlöning i uppenbar strid mot införselbeslut och tillika underlåter att i den ordning, varom i 11 § förmäles, redovisa det belopp som skolat innehållas eller han underlåter att i nyss angivna ordning redovisa innehållet belopp.

Departementschefen.

Departementschefen har beträffande denna fråga i propositionen yttrat följande:

»De nya bestämmelser, som upptagits i 14 och 15 §§ i det vid promemorian fogade lagförslaget, synas i allt väsentligt vara lämpliga och bära med vissa jämkningar läggas till grund för lagstiftning. Det nya stadgandet i 14 §, att utmätning får omedelbart äga rum, då arbetsgivaren underlåter att inom föreskriven tid redovisa innehållet belopp, torde avsevärt öka möjligheterna att komma till rätta med opålitliga arbetsgivare. Bestämmelsen synes bära jämkas så att den omfattar även det fallet att arbetsgivaren ej utbetalar innehållet belopp, när utmätningssmannen inställer sig för att lyfta detsamma. Överståthållarämbetets anmärkning, att straff enligt 15 § icke bör följa, då arbetsgivaren använt annat försändningssätt för redovisningen än anlitan-det av utmätningssmannens tjänstepostgirokonto, bör såsom redan anförts beaktas. Straff synes bära stadgas för underlåtenhet att inom föreskriven tid göra sådan anmälan, som avses med de föreslagna nya bestämmelserna i 11 § och 21 § 5), samt för lämnande av oriktiga uppgifter i dylik anmälan.

Från vissa håll har föreslagits att möjlighet att ådöma frihetsstraff måtte tillskapas samt att i fråga om dagsböternas antal en sådan minimigräns måtte fastställas, att ådömda dagsböter alltid skola kunna förvandlas. Enligt min mening hava icke tillräckliga skäl förebragts för dessa ändringsförslag. Har arbetsgivare vid upprepade tillfällen gjort sig skyldig till försummelse eller äro omständigheterna eljest försvårande, finnes möjlighet att ådöma ett kännbart bötesstraff. Å andra sidan kan en försummelse av arbetsgivaren på grund av omständigheterna framstå såsom synnerligen obetydlig, och med hänsyn till dylika fall torde det icke vara lämpligt att i lagen bestämma en minimigräns för antalet dagsböter.»

Lagrådet har lämnat det upprättade lagförslaget utan erinran.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa, *Utskottet.*

att förevarande proposition, nr 210, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 23 maj 1944.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Schlyter, Karl Emil Johanson, Westman, Ahlqvist* och *Olofsson*, fru *Sjöström-Bengtsson* samt herrar *Ragnar Bergh* och *Lindblom*;

från andra kammaren: herrar *Hedlund* i Östersund, *Werner**, *Björling*, *Lindberg**, *Landgren*, *Sundström* i Vikmanshyttan, *Stattin** och *Lundberg* i Uppsala*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.